

Saksframlegg

Utval	Utvalssak	Møtedato
Formannskap/økonomiutval		14.01.2016
Kommunestyret		28.01.2016

Utvila barnehageopptak i Seljord kommune**Saksdokument:**

Barnehageloven
Handlingsprogram for Seljord kommune

Saksutgreiing:Bakgrunn:

Kommunestyret fatta fylgjande vedtak om utvida barnehageopptak i møte 17.12.2015:
"Det vert innført rullerande inntak i barnehagane i kommunen heile året, og visst det ikkje er ledige plassar blir saka lagt fram for politisk handsaming."

Status:

I Seljord har vi gjennomført hovudopptak i mars 2015 etter barnehageloven. Det er talet på plassar i bruk etter hovudopptaket som definerer behovet for stillingar i barnehagane, jf. lokal bemanningsplan for barnehagane. Det er gjennomført tilsetting våren 2015 i samsvar med talet på plassar tildelt i hovudopptaket. Sommaren 2015 viste det seg at fleire familiar ikkje hadde behov for det tilbodet dei hadde fått i hovudopptaket. Kommunen fekk fleire oppseiingar og ved oppstart av barnehageåret hadde vi difor om lag 1,5 stilling overkapasitet i barnehagane. Formannskapet blei orientert om dette og administrasjonen la til grunn at det var ein betre løysing å gjennomføre etteropptak utover hausten enn å redusere talet på stillingar.

Etteropptak er difor gjennomført til og med desember 2015 for ledige plassar.

Barnehageloven § 12a. Rett til plass i barnehage

"Barn som fyller ett år senest innen utgangen av august det året det søkes om barnehageplass, har etter søknad rett til å få plass i barnehage fra august i samsvar med denne loven med forskrifter. Barnet har rett til plass i barnehage i den kommunen der det er bosatt. Kommunen skal ha minimum ett opptak i året. Søknadsfrist til opptaket fastsettes av kommunen."

I handlingsprogram for Seljord kommune (side 27) kan ein lese at
Barnehage- og SFO-tilbodet skal dekkje etterspørsel og i størst mogeleg grad vere tilpassa eit fleksibelt arbeidsliv...

Kommunen har tolka hovudmål 4 snevert og avgrensa barnehageopptaket til det som går fram av barnehageloven: Rett til plass i barnehagen for barn som har fylt eitt år før 1. september og som har søkt ved hovudopptaket. Dette avgrensa tilbodet har ført til at det er usikkert for foreldre med små barn som fyller eitt år etter 1. september når dei kan returnere til arbeidslivet. Kommunen må auke den økonomiske ramma for barnehagane med inntil to millionar kroner dersom ein skal realisere fortløpende opptak gjennom året (basert på barnetalet som har vore i perioden 2012-15). Det har fram til no ikkje vore økonomi til å gjennomføre opptak gjennom heile året. Kommunen bør difor prioritere etteropptak i hausthalvåret framfor andre tiltak, som t.d. utvida opningstider."

Januar 2016 er det fire barn på søkerliste heilt utan plass i barnehage. Andre søkerar har allereie plass i barnehagen, men ynskjer utviding av tilbodet eller byte av barnehage. I og med gjennomførte etteropptak hausten 2015 er det ikkje lengre ledig kapasitet i barnehagane ut i frå bemanninga. Alle tildelingar av plassar vil føre til auke i talet på stillinger.

Tussejuv barnehage har om lag 50 m² ledig areal januar 2016. Det er ikkje ledig areal i dei andre barnehagane. Etter lokal bemanningsnorm vil opptak av fire barn, jf. søkerlista, føre til 100 % stillingsauke. Ein ekstra pedagogstilling vil koste om lag 550 000 kr i året.

Problemstillingar:

"Det vert innført rullerande inntak i barnehagane i kommunen heile året, og visst det ikkje er ledige plassar blir saka lagt fram for politisk handsaming."

- "Rullerande inntak" blir tolka slik at ein skal effektuere etteropptak gjennom **heile** barnehageåret.
- "Ledige plassar" blir vurdert som plassar som er ledige grunna oppseiingar, og/eller plassar som er ledige fordi barnehagen har bemanning utover det talet på plassar som ligg til grunn for bemanning etter hovudopptaket (jf. situasjonen barnehageåret 2015/16). Dersom bemanninga etter hovudopptaket er i samsvar med talet på plassar i bruk og det ikkje blir ledige plassar gjennom året i form av oppseiingar av plassar, så vil "rullerande inntak" føre til auke av stillinger.
- Ved behov for auke av stillingar grunna "rullerande inntak" vil kvar enkelt søker føre til auka lønskostnader og såleis bli handsama av kommunestyret. Dersom kommunestyret fattar vedtak om fleire plassar/stillingar kan administrasjonen gjennomføre tilsetting. For søker kan dette innebere fleire månader før det blir avklart om ein kan få plass eller ikkje.
- Det er uklart om ny praksis skal innebere ei rett til utviding av plass for dei som allereie har fått tilbod om plass etter hovudopptaket, eller om det bare er meint å sikre nye søkerar (innflyttarar, barn som fyller eitt år etter 1. september) eit barnehagetilbod.
- Det er heller ikkje klart om rett til plass inneber at søker skal få tilbod om full eller delvis plass, jf. talet på dagar det blir søker om plass (2,3,4 eller 5 dagar plass).
- Auke av talet på barn utan tilsvarande bemanningsauke kan føre til at kommunen ikkje oppfyller bemanningskrava i lov og forskrift. Kommunen legg difor til grunn at det da ikkje vil vere grunnlag for realisering av etteropptak dersom bemanninga ikkje er på plass.

Ved fleire opptak av nye barn gjennom året vil ein stadig måtte utvide storleiken på stillingar og rekruttere nye tilsette til dei ulike barnegruppene/aldersgruppene. Dette vil føre til ein meirbelastning for styrar og dei tilsette og meir "uro" på gruppene. Dette er ein situasjon som vil føre til redusert kvalitet i barnehagen.

Dersom intensjonen i vedtaket er å "garantere" for plass i barnehagen kan kommunen realisere det med bemanning ut i frå talet på plassar/areal til disposisjon i barnehagane. Ei slik ordning vil føre til at enkelte av barnehagane har høg bemanning om hausten, men så vil dette vil truleg bli utlikna i løpet av året. Ei slik ordning vil føre til auka kvalitet og stabilitet for barna og dei tilsette. Det er lagt til grunn at ei slik ordning vil føre til kostnadsauke mellom 1,5 til 2 millionar kroner. Det er da **ikkje** tatt omsyn til at nye enkeltbarn kan ha behov for spesialpedagogisk hjelp/støtte i form av assistent/pedagog utover ordinær grunnbemanning.

Rådmannen si tilråding:

Utvale for hovedopptak i barnehagane gjennomfører opptak av barnehageplassar etter barnehageloven. Utval for etteropptak gjennomfører etteropptak i tidsrommet september til 1.mai.

Retten til etteropptak er knytt til søkerar/barn utan tilbod i barnehage og søknader om endring av plass, jf. vedtekten for barnehagane.

Ein føresetnad for etteropptak er at det er ledig areal i barnehagen og at bemanninga blir auka i samsvar med opptaket.

Meirkostnad grunna utvida etteropptak i 2016 blir finansiert av disposisjonsfond.

Utskrift til:

Styrarane i barnehagane
Foreldreråd i barnehagane